

Veiligheids Zakboekje 2018

Omgeving
in de praktijk

Onderdeel van **Cobouw**

SNELWIJZER

Persoonlijke bescherming

Werken op hoogte

De werkplek

Gereedschap en machines

Werkzaamheden

Transport

Regels en instructies

Trefwoordenregister

Inhoud

Veiligheidssignalisatie *zie schutbladen*

Woord vooraf vii

Persoonlijke bescherming

1 Adembescherming	1
2 Oogbescherming	12
3 Hand- en armbescherming	15
4 Hoofdbescherming	18
5 Voetbescherming	21
6 Gehoorbescherming	24
7 Werkkleding	29
8 Werken bij koude en neerslag	31
9 Werken bij warmte en in zonlicht	36

Werken op hoogte

11 Valbeveiliging	41
12 Valfactor	50
13 Valstopsystemen	52
14 Ankerpunten	58
15 Werkpositionering	60
16 Gebiedsbegrenzing	63
17 Collectieve beveiliging bij het werken op daken	66
18 Aanbrengen van dakbedekking	71
19 Ladders	74
20 Staande steigers	88
21 Rolsteigers	100
22 Uitsteeksteigers	116
23 Hangsteigers	124
24 Hefsteigers	131
25 Hoogwerkers	135
26 Werkbakken	141

De werkplek

28 Blikseminslag	153
29 Wandopeningen	154
30 Vloeropeningen	159
31 Putten en sleuven	161

32 Vangnetten	166
33 Schroefstempels	173
34 Besloten ruimten	175
35 Werken in bestaande riolen en putten	187
36 Werken op en langs wegen	192
37 Werken langs bus- en trambanen	212
38 Werken langs spoorwegen	214
39 Werken in de directe omgeving van een ondergrondse kabelverbinding	221
40 Werken in de directe omgeving van een bovengrondse hoogspanningsverbinding	223
41 Veiligheid op de bouwplaats	226
42 Voorzieningen op de bouwplaats	230
43 Bouwelektra	232
44 Werkplekverlichting	237
45 Vluchtwegen en nooduitgangen	243
46 Noodverlichting	245

Gereedschap en machines

48 Elektrisch handgereedschap	249
49 Vaste slijpmachines	254
50 Metaaldraaibanken	257
51 Houtbewerkingsmachines	258
52 Schiethamers	260
53 Spijker- en kramapparatuur	270
54 Motorkettingzaag	273
55 Funderingsmachines	278
56 Laserapparatuur	282

Werkzaamheden

58 Montage van staalconstructies	286
59 Montage van betonskeletbouw	291
60 Sloopwerkzaamheden	294
61 Hogedrukspuiten	297
62 Lassen	304
63 Propaan- en butaangasflessen	311
64 Propaantanks in de bouw	315
65 Gevaarlijke stoffen	319
66 Verontreinigde grond en grondwater	327
67 Asbest	330
68 Kwarts	339
69 Verf en oplosmiddelen	349

Transport

71 De NIOSH-methode	359
72 Hijsen	364
73 Hijsen met hydraulische graafmachines	379
74 Personenbouwliften	381
75 Goederenbouwliften	388
76 Vorkheftrucks	395
77 Verreiker	398
78 Grondverzetmachines	400
79 Gidsen	403
80 Bedrijfsauto's	406
81 Aanhangwagens	411

Regels en instructies

83 Risico-inventarisatie en -evaluatie	419
84 Verplichtingen werkgevers/-nemers	422
85 Werkvergunningen	424
86 Schriftelijke veiligheidsinstructies	426
87 Toolboxmeeting	427
88 BHV in de bouw	430
89 Ondergrondse infrastructuur	434
90 Jeugdigen en vakantiewerkers	437
91 ATEX-richtlijn	443
92 H- en P-zinnen	460
93 Lijst met grenswaarden	486
94 ISO-pictogrammen	489

Trefwoordenregister	499
---------------------	-----

Fotoverantwoording Veiligheids Zakboekje	515
--	-----

Het e-boek Veiligheid	516
-----------------------	-----

Tips voor de gebruiker van dit *Veiligheids Zakboekje*:

- Bij het zoeken naar een bepaald onderwerp is het aan te bevelen tevens het trefwoordenregister achterin het boek te raadplegen.
- De hoofdstukken zijn in logische groepen ingedeeld. U herkent deze groepen aan de grijze ‘tabs’ op de rand van de pagina.

Veiligheids Zakboekje 2018

Een uitgave van Vakmedianet.

Samenstelling

Auteur: D. Nijpjes

Eindredactie & opmaak: B. Lebbink

Illustraties: TTR Technisch Tekembureau, Westervoort; Almere; Sdu uitgevers, Den Haag; BIM Media, Den Haag; Technisch tekembureau Henk Heusinkveld, Varsseveld.

Foto's: Altrex, Zwolle; Vink, Lisse; OnLevel, Heerenveen

Uitgever

J. Schot

Adres

Postbus 448

2400 AK Alphen aan den Rijn

Abonnement

Abonnementen lopen automatisch door, tenzij uiterlijk twee maanden voor de vervaldatum bij klantenservice wordt opgezegd via telefoonnummer (088) 58 40 888.

Ook voor informatie over uw lopende abonnement, wijzigingen of bestellingen kunt u contact opnemen met de klantenservice.

Klantenservice

Telefoon: (088) 58 40 888

E-mail: klantenservice@vakmedianet.nl

Adres: Postbus 31, 2370 AA Roelofarendsveen

Algemene voorwaarden

© 2017 Vakmedianet, Alphen aan en Rijn.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van art. 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo Besluit van 27 november 2002, Stb. 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp.

Samenstellers en uitgever zijn zich volledig bewust van hun taak een zo betrouwbaar mogelijke uitgave te verzorgen. Niettemin kunnen zijn geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor de (gevolgen van) onvolkomenheden die eventueel in deze uitgave voorkomen. Gebruikers van deze uitgave wordt met nadruk aangeraden deze informatie niet geïsoleerd te gebruiken, maar af te gaan op hun professionele kennis en ervaring en de te gebruiken informatie te controleren.

ISBN 978-94-6346-024-8

NUR 600

Woord vooraf

Dit Veiligheids Zakboekje 2018 is een handig hulpmiddel dat het voor iedereen mogelijk maakt om (on)veilige situaties juist te beoordelen. Het zakboekje is bij uitstek geschikt als naslagwerk tijdens de werkzaamheden zelf.

Dit handzame zakboekje bevat checklists voor bijna alle onderwerpen zodat de beoordeling van (on)veilige situaties op bouwplaatsen en werkvloeren veel eenvoudiger wordt.

Om met de veelheid aan onderwerpen snel het juiste onderwerp te vinden hebben we de hoofdstukken gerubriceerd in enkele hoofdgroepen. Door middel van de snelwijzer kunt u snel zoeken per groep.

Het Veiligheids Zakboekje is ook te bestellen als combinatieabonnement als boek met e-boek op USB-stick. Een e-boek is een bestand dat u kunt installeren op uw computer, tablet of mobiele telefoon. U vindt snel de onderwerpen die u zoekt. Ook staan de checklists als PDF op deze USB-stick. Zo maakt u makkelijker werkinstructies en kunt u toolboxmeetings voorbereiden.

De USB-stick met e-boek is niet los verkrijgbaar.

De redactie,
Doetinchem, oktober 2017

7.3 Maskers en mondstukgarnituur met constante luchttoevoer

Voordeel bij gebruik:

- De luchtstroom zorgt voor verkoeling.
- Bij systemen die gebruik maken van overdruk is de inwaartse lekkage te verwaarlozen.

Nadelen bij het gebruik:

- Door de perslucht kunnen de ogen uitdrogen.
- Gebruiker moeten medisch gekeurd worden. Dit is nodig omdat het werken onder perslucht vermoeiend en fysiek als zwaar wordt ervaren.
- Bij het wegvallen van de perslucht zal binnen het ABM in korte tijd een gevaarlijke CO₂ concentratie bereikt worden. Er zal dus een aanvullende voorziening op het masker moeten worden aangebracht die het mogelijk maakt de ruimte onder bescherming van het ABM te verlaten.
- Het eventueel aanwezige mondstukgarnituur belemmert de verstaanbaarheid.
- Bepaalde chemicaliën kunnen door de slang dringen en in de ademlucht terecht komen.

Tabel 7-4 Overzicht

type	APF
halfgelaatsmasker	20
volgelaatsmasker	100
mondstukgarnituur	1000

Tabel 7-5 Masker, ademhalinggestuurd (onderdruk)

type	APF
volgelaatsmasker	40

Tabel 7-6 Masker en mondstukgarnituur, ademhalinggestuurd (overdruk)

type	APF
volgelaatsmasker	2000
mondstukgarnituur	2000

Wegen met tweerichtingsverkeer

Plaats de borden en beperk de snelheid volgens tabel 3-4 en figuur 3-4.

Toepassing op wegen met tweerichtingsverkeer, zoals:

- Dubbelbaans met twee of meer rijstroken per rijrichting, met of zonder fietspad, niet zijnde een autosnelweg.
- Enkelbaans met twee of meer rijstroken per rijrichting, met of zonder fietspad.
- Wegen met éénrichtingsverkeer, met of zonder fietspad.

Wegen met tweerichtingsverkeer

Plaats de borden en beperk de snelheid volgens tabel 3-5 en figuur 3-5.

Toepassing op wegen met tweerichtingsverkeer, zoals:

- Dubbelbaans met twee of meer rijstroken per rijrichting, met of zonder fietspad, zijnde geen autosnelweg.
- Enkelbaans met twee of meer rijstroken per rijrichting, met of zonder fietspad.
- Wegen met éénrichtingsverkeer, met of zonder fietspad.

Versmallen tot één rijstrook

Plaats de borden en beperk de snelheid volgens tabel 3-6 en figuur 3-6.

Toepassing:

- Enkelbaans met één rijstrook per rijrichting, met of zonder fietspad en een lage verkeersintensiteit.

Versmallen tot één rijstrook

Plaats de borden en beperk de snelheid volgens tabel 3-7 en figuur 3-7.

Toepassing op wegen met tweerichtingsverkeer, zoals:

- Enkelbaans met één rijstrook per rijrichting, met of zonder fietspad en een lage verkeersintensiteit.
- Enkelbaans zonder rijstroken, met of zonder fietspad.
- Parallelweg.
- Fietspad.

HOOFDSTUK 65 GEVAARLIJKE STOFFEN

1 Algemeen

Er zijn verschillende manieren waarop gevaarlijke stoffen in ons lichaam kunnen komen. Deze manieren zijn:

- Door de spijsverteringsorganen. Dit is te voorkomen door voor het eten uw handen te wassen.
- Door de huid. Dit is te voorkomen door het dragen van handschoenen.
- Door de ademhalingsorganen. Dit is te voorkomen door het dragen van adembeschermende middelen en uw handen schoon te maken voordat u gaat roken.

De gevaren van een stof worden weergegeven met zogenaamde H- en P-zinnen. De *H-zinnen* (hazard) waarschuwen voor de gevaarlijke eigenschappen van de stof. De *P-zinnen* (precaution) beschrijven de aanbevelingen voor het veilig werken met de stof. Zie hoofdstuk 'H- en P-zinnen'.

Tabel 1-1 Symbolen gevaarlijke stoffen

Zeer licht ontvlambaar

Stoffen die makkelijk in brand vliegen.

Bijvoorbeeld: terpentijn en benzine.

Maatregelen: verwijderd houden van open vuur en vonken.

Giftige stoffen

Stoffen die ziekte veroorzaken bij inslikken, inademen of contact met de huid (soms dodelijk).

Bijvoorbeeld: oplosmiddelen uit verf en lak.

Maatregelen: contact met de huid vermijden, niet inademen (zorg voor ventilatie).

Oxiderende stoffen

Stoffen die (heftig) reageren met andere stoffen waarbij brand kan ontstaan; gevaarlijk voor kleding en huid.

Bijvoorbeeld: chloor.

Maatregelen: contact met huid en kleding vermijden.

Veiligheids Zakboekje 2018

Gevaarlijke stoffen, steigerbouw, werken op hoogte, valgevaar, tillen, hijsen...

Op het werk hebben veel mensen te maken met de meest uiteenlopende vormen van gevaar. Daarom heeft Vakmedianet het Veiligheids Zakboekje ontwikkeld.

Dit handzame boekje bevat checklists voor bijna alle onderwerpen zodat de beoordeling van (on)veilige situaties op werkvloeren en bouwplaatsen veel eenvoudiger wordt.

ISBN 978-94-63-46024-8

9 789463 460248 >